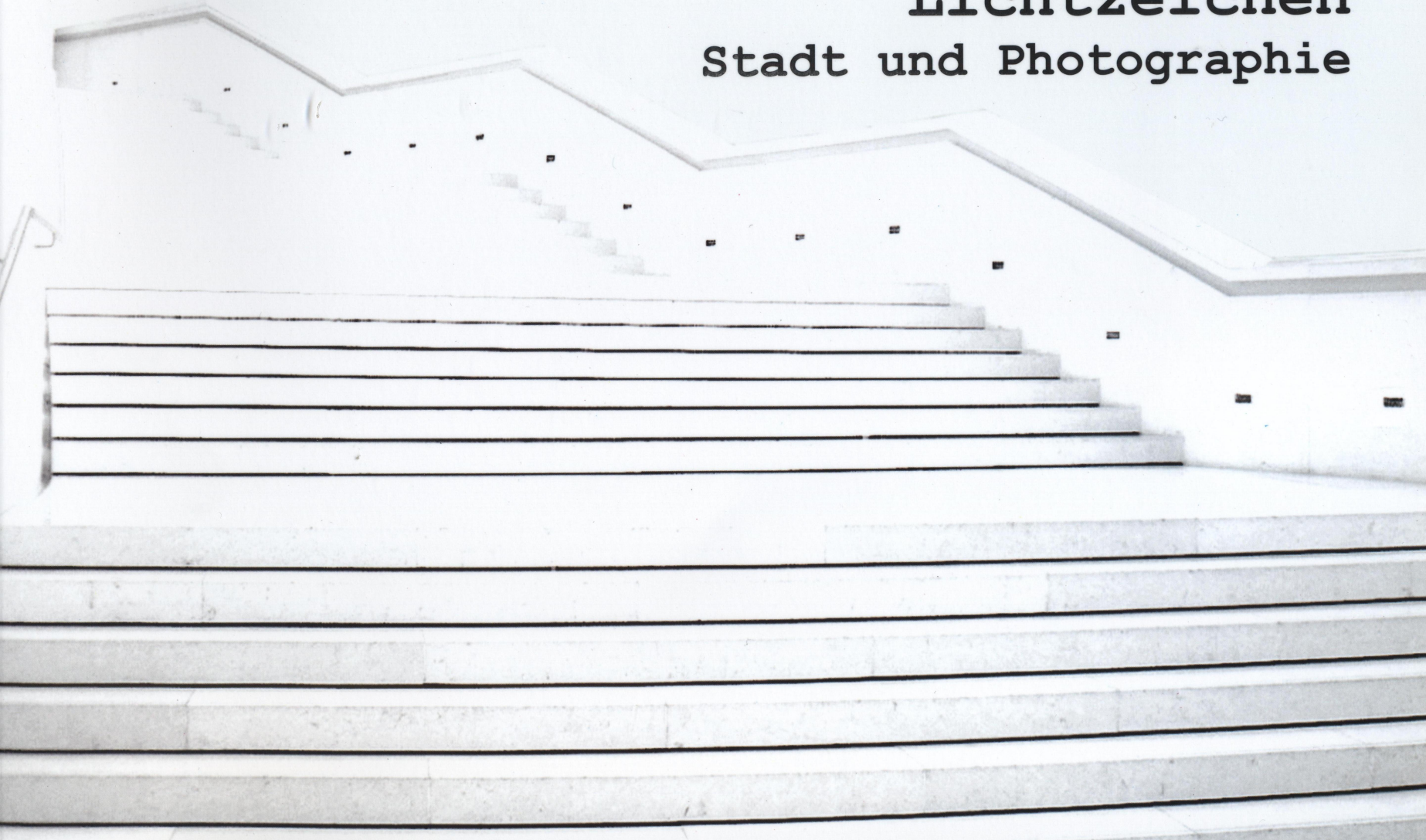

Lichtzeichen
Stadt und Photographie

АВТОРЫ-ФОТОГРАФЫ
Семинар "ГОРОД И ФОТОГРАФИЯ"
Технический университет г. Кемница

Katalog vychází jako průvodník
k výstavě Světelné objekty.

Autoři - fotografové
semináře Město a fotografie
Technická univerzita Chemnitz

The Authors - Photographers of the seminar
city and photography Technological University
of Chemnitz

Les auteurs - photographes
Du séminaire ville et photographie
Université Technique de Chemnitz

Lichtzeichen

Stadt und Photographie

Die AutorInnen - PhotographInnen
des Seminars Stadt und Photographie
Technische Universität Chemnitz

Druckhaus und Verlag
Grimm & Co. GmbH
Klingenthal
2004

© Romanische Kulturwissenschaft der TU Chemnitz

© Druckhaus und Verlag Grimm & Co. GmbH, Klingenthal

Chemnitz 2004

Das Werk einschließlich aller Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwendung außerhalb der Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung unzulässig und strafbar. Das gilt insbesondere für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Verarbeitung in elektronischen Systemen.

Printed in Germany

ISBN 3-933169-04-6

Каталог выпущен
для выставки Знаки света
Город и Фотография

Katalog vychází jako průvodník
k výstavě Světelné objekty

Il catalogo esce in concomitanza
con la mostra SEGNI DI LUCE
Città e fotografia

The catalogue appears attending
to the exhibition „SIGNS OF LIGHT“
City and Photography

Ce catalogue a été publié dans le cadre
de l'exposition SIGNES DE LUMIERE
Ville et photographie

Der Katalog erscheint begleitend
zur Ausstellung LICHTZEICHEN
Stadt und Photographie

Termine

Mensa, TU Chemnitz
21.01.2004 - 14.05.2004

Galerie Roter Turm, Chemnitz
15.05.2004 - 21.05.2004

Usti nad Labem
15.09.2004 - 31.10.2004

Einleitung 9

Fotografie

Nachtsicht 14
Musterwerk 20
Suklptour 26
Sportarchäologie 32
Raumerkundung 38

Multimedia

UniFORM 48
Hausbriefkästen 52
Denk nicht dran 56

Inhalt

Katalog 61
Impressum 73
Sponsoren 77

Город: место и объект - субъект.
Самозванные рыцари, что не чувствуют угрозы,
фотографы отважно повергают город ниц.

Охота дарит неожиданное завоевание. Когда
городское пространство попадает в фокус, в
искателе запечатлеваются внутренние ландшафты,
что восстают после крещения закрепителем
как критические призраки. Озаренный огнями
метрополь непокорно вопрошает застанного
врасплох наблюдателя: Кто ТЫ таков? И что
ТЕБЕ нужно в том, чем являюсь я?

Сам город тоже получает ранения. Он открывает
себя в пленных фотографиях как химера
ненасытной мощи, что зависит от вливаний.
Словно кулисы подменных религий, посредством
которых отчужденный горожанин ритуализирует
свою будничную неуверенность, город проходит
сквозь время, чтобы вновь, мобилизуя все
резервы, величественно пожаловать приглашение
на шумный ночной бал ...

И Сизиф катит камень к свету.

Die Stadt: Ort und Objekt-Subjekt.
In selbst attribulierter Ritterschaft, ohne
Gespür für die eigene Gefährdung erlegen
die PhotographInnen kühn die Metropole.

Die Jagd beschert jedoch unerwartete
Eroberungen. Beim Fokussieren des urbanen
Raums geraten auch innere Landschaften in
den Sucher, die, im Fixierbad getauft, als
kritische Geister auferstehen. Aufsässig
fragt die belichtete Metropole den
ertappten Beobachter: Wer bist DU? Und was
willst DU, dass ich bin?

Die Stadt selbst bleibt dabei nicht
unverletzt. Sie dekuviert sich in den
erbeuteten Photographien als Chimäre
unersättlicher Macht, abhängig von
Infusionen.

Einleitung

Waidwund schleppt sie sich als Kulisse
von Versatz-Religionen, mit welchen der
vereinsamte Stadtmensch seine alltägliche
Verunsicherung ritualisiert, durch die
Zeiten, um hin und wieder, unter
Aufbietung aller Reserven, gönnerhaft zur
rauschenden Ballnacht zu laden ...

Und Sisyphos rollt den Stein ins Licht.

Město: Místo a objekt-subjekt.
Jako samozvaní rytíři, bez vědomí
vlastního ohrožení dobývají fotografové
směle metropoli.

Tento lov však skýtá neočekávané úspěchy.
Při zaostření urbanizované oblasti se v
hledáčku zobrazí také jeho skryté vnitřní
prostory, které, ponořeny do fixační lázně,
jakoby vstávaly z mrtvých. Nevraživě
se ptá osvícená metropole dopadeného
pozorovatele: Kdo jsi TY? A co TY chceš,
abych byla já?

Město samotné přitom nezůstane nezraněno.
V ukořistěných fotografiích odhalí svou
masku chiméry nenasycené touhy po moci,
závislé na infuzích.
Postřelené se vleče časem jako kulisa
náhražkových náboženství, pomocí kterých
osamělý městský člověk ritualizuje svou
každodenní nejistotu, aby jednou za čas,
s vypětím posledních sil, vše přátelsky
pozvalo na hlučnou plesovou noc ...

A Sisyfos valí balvan na světlo.

La città: luogo e oggetto-soggetto.
In cavalleria attribuita a se stessa,
senza il fiuto per il pericolo le fotografe
ed i fotografi audacemente abbattono la
metropoli.

La caccia però concede conquiste
inappetate. Mettendo a fuoco lo spazio
urbano anche paesaggi interni si trovano
sotto il mirino, che battezzati nel
bagno del fissaggio risorgono come spiriti
critici. Ostinatamente la città esposta
richiede l'osservatore sorpreso: TU chi
sei? E cosa vuoi che sia io?

Intanto la città stessa non rimane
indenne. Nelle fotografie catturate si
svela come Chimera insaziabile di potere,
dipendente da infusioni.
Ferita dalla caccia si trascina come
quinta di religioni sostitutive, con le
quali l'uomo di città isolato ritualizza
le sue insicurezze quotidiane attraverso
i tempi, e la città di volta in volta
invita, sotto l'uso di tutte le riserve,
alla sontuosa notte da ballo.

E Sisifo rotola la pietra dal buio alla
luce.

The city: Location and object-subject. In a self-relevant knighthood, without the feeling for own endangerment, the photographers their keenly bring down the metropolis.

Yet the hunt brings unexpected captures. While focussing the urban space, internal landscapes get in the finder as well, which are baptised in the fixing bath, rise again as critical spirits. The exposed metropolis asks back rebelliously the caught observer: Who are YOU? And what do YOU want me to be?

At the same time the city itself does not stay intact. It reveals itself in the captured photos as a chimera of insatiated power, dependent on infusions. Hurt it trudges itself as a scenery of offset-religions, with which the lonely inhabitant of the city ritualises his or her everyday uncertainly, through the times, to invite patronising, now and then, summoning up all reserves, to the sougning ball-night ...

And Sisyphos rolls the stone into the light.

Sans flairer leur propre fragilité, les photographes, en s'auto-adoubant, abattent hardiment la métropole.

Toutefois, cette chasse réserve un butin bien spécial. Pendant la visée de l'espace urbain, des paysages intérieurs se sont égarés devant l'objectif, qui, baptisés au fixateur, se transcendent en esprits critiques. Rebelle, la métropole insolée demande à l'observateur pris en flagrant délit: Qui es-tu? Et qui veux-tu que je sois?

La ville elle-même ne s'en sort pas indemne. Dénudée par les photographies capturées, son pouvoir vorace s'avère chimé-rique, la ville est sous perfusion. Blessée à mort, coulisse des religions de pacotille, rituels enfantés par la désorientation permanente des citadins isolés, elle se traînasse à travers les temps pour néanmoins, dans un dernier sursaut de vitalité, d'un geste seigneurial convier à un bal enivrant.

Et Sisyphe, lui, roule sa pierre vers la lumière.

„A tiše se vkrádá noc do kraje“

Eduard Mörike

Tma přichází, večer ustupuje noci. Zprvu pomalu, pak stále rychleji se ulic, domů a křoví zmocňují stíny. Město usíná. Ulice jsou najednou prázdné, není už slyšet zvuk motorů, i ptáci utichli. Ticho a klid zavládly v najednou tak jiném městě.

Pouliční lampy začínají svou noční směnu, světlo z kuchyňských oken lemuje fasády domů, auta se proměnila v malé svítící body. Semaforey osvětlují prázdné křižovatky. Lidské světlo se snaží vyhnat stíny, nadarmo. Můžeme rozjasnit pouze určitá zákoutí, nikdy se nám však nepodaří vyhrát boj s nocí - neboť stín nás drží při životě stejně jako světlo.

Vzájemná hra světla a stínů zmenšuje každou vzdálenost - moře světelných bodů se rozprostírá až za horizont. Světlo z pouličních lamp se odráží v okenních tabulkách, voda z fontány stříká neúnavně jako tekoucí láva ze země. Ticho a klid ovládly město - avšak jen zdánlivě.

„Pacatamente la notte salì sulla terra“

Eduard Mörike

Il buio entra camminando di soppiatto, la sera si ritira per fare posto alla notte. Prima gradualmente, poi sempre più veloce le ombre si prendono possesso delle strade, delle case, dei cespugli. La città va morendo. Le strade si svuotano, i motori ammutolano, gli uccelli rinunciano. Entra il silenzio - un'altra città.

Le lanterne iniziano il turno di notte, le lampade di cucina segnano le facciate delle case, le macchine diventano punti di luce. I semafori illuminano incroci isolati. La luce degli uomini vuole cacciare via l'ombra - inutilmente. Possiamo illuminare soltanto i territori, mai vincere la notte - perché l'ombra ci dà vita come la luce.

Le luci e l'ombra giocano insieme e cancellano ogni distanza - un mare fatto di tracce di luce fino all'orizzonte. La luce delle lanterne rispecchia nel vetro delle finestre, l'acqua delle fontane sgorga senza segni di stanchezza dal terreno come lava liquida. La quiete e la pace hanno sotto controllo la città - apparentemente.

“И молча ночь окутывает землю”

Эдуард Мери́ке

Прокрадывается темнота, вечер сменяется ночью. Вначале крадутись, затем все быстрее тени завладевают улицами, домами и кустами. Город замирает. Пустеют переулки, затихают моторы, смолкают птицы. Наступает тишина - иной город.

Заступают на ночную смену фонари, огни кухонь испещряют фасады, машины превращаются в пятна света. Светофоры освещают осиротевшие перекрестки. Людской свет тщетно пытается отогнать тени. Мы всиле лишь осветить отдельные места, но не победить ночь, - тень поддерживает в нас жизнь так же, как и свет.

Огни и тени играют друг с другом и размывают любые расстояния - море отблесков. что тянется до самого горизонта. Свет фонарей отражается в оконных стеклах, ключевая вода неустанно исторгается из земли подобно жидкой лаве. Тишина и покой контролируют город - так кажется.

„Gelassen stieg die Nacht ans Land“

Eduard Mörike

Die Dunkelheit schleicht sich ein, der Abend weicht der Nacht. Erst mählich, dann immer schneller, nehmen die Schatten Besitz von Strassen, Häusern und Sträuchern. Die Stadt verklingt. Wege leeren sich, Motoren verstummen, Vögel geben auf. Ruhe kehrt ein - eine andere Stadt.

Laternen beginnen ihre Nachtschicht, Küchenlampen markieren Hausfassaden, Autos werden zu Lichtpunkten. Ampeln beleuchten vereinsamte Kreuzungen. Das Menschen-Licht will den Schatten vertreiben, vergeblich. Wir können nur Bereiche erhellen, nie die Nacht besiegen - denn das Dunkel hält uns ebenso am Leben wie das Licht.

Nachtsicht

Lichter und Schatten spielen miteinander und verwischen jede Distanz - ein Meer von Leuchtspuren bis zum Horizont. Laternenlicht spiegelt sich im Fensterglas, Springbrunnenwasser schießt wie flüssige Lava ohne Ermüdung aus dem Boden. Ruhe und Frieden hält die Stadt im Griff - scheinbar.

„calm the night climbed to land“

Eduard Mörike

The darkness creeps in, the evening gives in to the night. Creeping at first, then faster and faster, the shadows take over the streets, houses and bushes. The city fades away.

Ways clear, motors become silent, birds give up.

Silence comes - a different city.

Lanterns start their overnight work, kitchen-lamps mark house facades, cars become points of lights. Traffic lights illuminate deserted intersections. The human light is trying to banish shadows - without success. We can only light up areas, we cannot defeat the night - since the shadow keeps us alive as the light.

Lights and shadows interact and wipe out all distance - an ocean of „shining lights“ all the way to the horizon. Lantern light reflects in the windows, fountain water shoots out of the ground like liquid lava without exhaustion. Stillness and peace surrounds the city - at least it seems like that.

„La nuit, imperturbable, débarqua“

Eduard Mörike

L'obscurité s'introduit furtivement, le soir cède la place à la nuit. Doucement d'abord et puis de plus en plus vite, les ombres s'emparent des rues, maisons et arbrisseaux. La ville s'exhale. Les chemins se vident, les moteurs se taisent, les oiseaux capitulent.

Le silence s'installe - naissance d'une autre ville.

Les réverbères commencent leur travail nocturne, les éclairages de cuisine indiquent les façades des maisons, les voitures se transforment en points lumineux. Les feux illuminent les carrefours délaissés. La lumière artificielle veut chasser l'obscurité - sans succès. Nous pouvons seulement éclairer des parties, jamais nous ne pourrons vaincre la nuit - car la lumière et son contraire sont des forces vitales.

Les clairs-obscur en folie estompent toute distance - des vagues lumineuses déferlent. Les réverbères se reflètent dans les vitres, l'eau des fontaines jaillit inlassablement tel le magma.

Le silence paisible domine la ville - au moins en apparence.

Rozplynutí se v mnohotvárnost vyzdvihuje jedinečnost. Lidský úsudek vzniká jen díky srovnání, teprve na základě vytvoření vzájemných vztahů začíná přiřazování a hodnocení. Absolutno se ztrácí.

Zdvojnásobování a opakování představují na jedné straně fenomén, na druhé straně zprostředkovávají dojem zvláštního bohatství. Převládající způsob uspořádání a ozdobné prvky určují původ ornamentu.

Ve věku technické reprodukovatelnosti a sériového myšlení hraje pozorování výjimečnou roli. Oku fotografa učaruje vzor v pravoúhlém lačkovém plotě stejně jako v zakřivené ozdobné mříži vily Esche.

Krása se ztrácí v napětí mezi demokratickým zpěvem chóru a nečekanými sóly.

La dissoluzione in varietà annulla la singolarità. La valutazione umana però si costruisce sempre paragonando. Soltanto tramite il mettere in relazione accadono posizionamento e giudizio. L'assoluto sfugge, si perde in assenza.

Doppiare e ripetere addomesticano un fenomeno e procurano l'impressione di una particolare ricchezza. Il principio dominabile di ordine e accessori esornativi costituiscono la genesi dell'ornamento.

Nell'epoca della riproducibilità tecnica e del pensare in serie la percezione visiva in ordine d'orchestra possiede un ruolo speciale. L'occhio fotografante fissa motivi nello steccato ad angolo retto come nella decorativa grata oscillante della Villa Esche.

La bellezza si mescola nell'ambito conflittuale tra canto democratico di coro e assoli inaspettati.

Растворение в многообразии уничтожает исключительность. Человеческая оценка всегда формируется в сравнении, категоризация и классификация возникают прежде всего с помощью определения взаимоотношений между предметами.

Абсолют исключается.

Удвоение и повторение, с одной стороны, одомашнивают определенный феномен и, с другой стороны, создают впечатление исключительного богатства. Господствующий принцип порядка и сопутствующая работа над украшением составляют генез орнамента.

В эпоху технических репликаторов и мышления в серийных категориях способности видеть рядами оркестрированных взаимосменяющих кадров отводится особая роль. Глаз фотографа изгоняет стандартный образец в прямоугольном заборе, как в изгибах ажурной решетки виллы Эше.

Красота обнаруживается в поле высокого напряжения, что создается между демократичным хоровым пением и неожиданным соло.

Die Auflösung in Vielfalt hebt die Einzigartigkeit auf. Menschliches Einschätzen konstruiert sich jedoch immer vergleichend, erst durch das in Beziehung zueinander Setzen geschieht Positionierung und Beurteilung. Das Absolute entzieht sich.

Verdoppeln und Wiederholen domestizieren einerseits ein Phänomen und vermitteln andererseits den Eindruck von besonderem Reichtum. Beherrschbares Ordnungsprinzip und ausschmückendes Beiwerk konstituieren die Genese des Ornaments.

Im Zeitalter der technischen Reproduzierbarkeit und des seriellen Denkens kommt dem Sehen in orchestrierten Abfolgen eine besondere Rolle zu.

Musterwerk

Das photographierende Auge bannt Musterwerk im rechtwinkligen Lattenzaun wie im geschwungenen Ziergitter der Villa Esche.

Schönheit misst sich im Spannungsfeld zwischen demokratischem Chorgesang und unerwarteten Soli.

The dissolution into variety breaks the uniqueness. However, human rating always builds itself through comparing, only by the setting in relation to each other, positioning and estimating happens. The absolute evades.

Doubling and repeating on the one side domesticate a phenomenon and on the other side convey the impression of special wealth. Controllable principle of arrangements and ornamental art constitute the genesis of the ornament.

In the age of technical reproducibility and serial thinking, the seeing in orchestrated sequences is of special importance. The photographing eye fixes pattern-work in right angled stockade as well as in the curved decoration screen of the Villa Esche.

Beauty competes in the area of tension between democratically choral singing and unexpected solo.

La diffusion par entités multiples anéantit la singularité. Les appréciations de l'homme mûrissent toujours à l'aide de comparaisons, seule la mise en perspective permet de positionner et de juger. L'absolu se dérobe.

Le dédoublement et la répétition domptent, certes, les phénomènes, mais évoquent aussi parallèlement la richesse et l'abondance. Le principe d'ordre, susceptible d'être maîtrisé, joint au décor gratuit constitue la genèse de l'ornement.

A l'ère de la reproductibilité technique et du penser sériel, le rôle qui incombe au voir en suites orchestrées devient primordial. L'œil du photographe envoûte par son charme le treillage: la clôture en lattes rectangulaires et la rampe en courbes décoratives de la Villa Esche.

Au champ de tension du chant choral démocratique et des soli inattendus, la beauté se mesure.

Idee und Konzeption . Идея и концепция . Námět
a koncepcie . Idee e concezione . Ideas and
conceptions . Idée et conception

Ulrike Brummert

Koordination . Координатор . Koordinace .
Coordinazione . Co-ordination . Coordination

Marcel Günther

Öffentlichkeit . Связи с общественностью . Publi-
kum . Pubbliche relazioni . Public . Relati-
ons publiques

Yvonne Lehmann

Redaktion . Редакция . Úprava . Redazione .
Editing . Rédaction

Thoralf Spiess

AutorInnen/PhotographInnen

Авторы и фотографы

Kolektiv autorů a fotografů

Gli autori e le autrici, i fotografi e le

fotografe

The authors and photographers

Auteurs et photographes

ak Anett Kretzer
al Anna Leky
az Anja Zink
ck Christian Klugmann
cp Christian Pentzold
ls Lars Strobel
men Mathias Engert
mer Matthias Ernst
mf Matthias Franz
mh Melanie Hildebrand
rb Roman Barthel
rs Ruth Schulze
sd Susanne Domaratus
sf Susanne Feir
sh Susanne Hein

Impressum

sl Susanne Löschner
sm Sindy Meyer
ss Sebastian Seidenglanz
sw Susanne Weigel
tp Tobias Pfennig
ts Thoralf Spiess

Übersetzungen . Переводы . Překlady .
Traduzioni . Translations . Traductions

Englisch	Katharina Foersch
Französisch	Andrea Vasas
Italienisch	Katrin Schmeißner
Russisch	Gala Rebane
Tschechisch	Martina Divišová

Graphische Gestaltung . Художественное
оформление . Grafická úprava . Layout .
Graphical layout . Conception graphique

Melanie Hildebrand
Susanne Hein

Druck . Печать . Tisk . Stampa . Print .
Imprimé par

Druckhaus und Verlag Grimm & Co. GmbH,
Klingenthal

Herausgegeben von . Составители . Vydal. A cura
degli . Published by . Édité par

Die AutorInnen und PhotographenInnen
des Seminars Stadt und Photographie

АВТОРЫ И ФОТОГРАФЫ
Семинара ГОРОД И ФОТОГРАФИЯ

Kolektiv autorů a fotografů
semináře Město a fotografie

Autori e delle autrici, dei fotografi e
delle fotografe del corso Città e
fotografia

The authors - photographers
of the seminar city and photography

Les auteurs - photographes
du séminaire ville et photographie

In orthographisch reformerischem Ansatz und gemäss Schweizer Typographie ist der Text sz frei, die entsprechende Lautung wird mit ss transkribiert.

В соответствии с требованиями реформированной орфографии и нормами швейцарской типографии sz транскрибируется в тексте как ss.

Dle reformy ortografických pravidel a švýcarské typografie neobsahuje text spojení sz, příslušná kombinace souhlásek je transkribována pomocí ss.

Seguento l'approccio riformista dell'ortografia e secondo la tipografia svizzera il testo tedesco non contiene la lettera sz, il suono corrispondente è stato trascritto con ss.

In orthographic reformer approach and subject to the Swiss typography, the text is free of sz, the analog sound will be transcribed with ss.

Dans l'esprit de la réforme orthographique et conformément à la typographie en vigueur en Suisse, le phonème sz figure sous la transcription ss.

Auflage 1.000 Stück.

Тираж 1.000 экз.

Náklad 1.000 kusů.

Tiratura di 1.000 copie.

Number of copies 1.000.

Tirage à 1.000 exemplaires.